

Список використаних джерел

1. Сунегін С. О. Аналогія закону. *Велика українська енциклопедія*. URL: https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%83

2. Кодифікаційні роботи в УСРР, перша кодифікація українського радянського законодавства [Електронний ресурс] *Енциклопедія історії України*: Т. 4: Ка-Ком / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. Київ: Наукова думка, 2007. 528 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Kodyfikaciyni_roboty_V_USRR

3. Кримінальний Кодекс УСРР 1922 року. Затв. Постановою ВУЦВК 23.серпня 1922 року. *Збірник постанов та розпоряджень робітничеселянського уряду України*. Харків: Друк. «Вукопспілки», 1922. № 35. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ir/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=00000539%5F02

4. Забарний М. Аналогія закону та аналогія права як способи усунення прогалин у кримінальному процесуальному праві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 5. С. 106–110. URL: http://apnl.dnu.in.ua/5_2016/25.pdf

5. Римський Статут Міжнародного Кримінального Суду. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

Корнійчук Анастасія Русланівна,
курсантка навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Власенко Валерій Павлович
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МВС УКРАЇНИ

Нормотворча діяльність у правовому регулюванні суспільних відносин є складним соціальним явищем, що має одночасно правову та управлінську

природу. Зокрема правова діяльність у наукових джерелах з правознавства розуміється як вид соціальної діяльності, що здійснюється суб'єктами права з використанням правових засобів та з метою отримання правового результату, внаслідок чого відбувається створення права, його розвиток та реалізація в процесі функціонування суспільних відносин [2]. Нормотворчість як форма державного управління суспільством інтерпретується як свідомо, цілеспрямована адміністративна діяльність, здійснювана через право та правові норми [4].

Нормотворча діяльність МВС, за юридичною силою актів, є різновидом відомчої нормотворчості, що пов'язана з підготовкою і прийняттям підзаконних нормативно-правових актів на підставі та відповідно до чинного законодавства, спрямованих на регулювання діяльності територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС України.

Правову основу нормотворчої діяльності МВС становлять Конституція України, інші закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ України [5].

Для досягнення цілей, які поставлені перед нормотворчою діяльністю МВС України, потрібно визначитися із завданнями, що постають перед нормотворчою діяльністю. Не можна не погодитися з думкою В. Копейчикова, який чітко визначив призначення та завдання відомчих нормативно-правових актів, серед яких доцільно виокремити: встановлення прав одного суб'єкта відповідно до обов'язків іншого; роз'яснення, конкретизація змісту (значення) прав чи обов'язків, викладених у законі в загальних рисах; розширення (звуження) змісту права одного суб'єкта та звуження (розширення) права іншого; введення нових чи доповнення попередніх вимог до здійснення суб'єктом свого права; роз'яснення, конкретизація змісту (значення) контрольної функції органу управління, який підвідомчий міністерству, комітетові, відомству тощо [3, с. 164].

Таким чином, можемо зробити висновок, що основним завданням нормотворчої діяльності МВС України є створення ефективних підзаконних нормативно-правових актів, які чітко врегульовували б усі напрями діяльності територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС.

З огляду на зазначене вище, зовнішньою формою кінцевого результату нормотворчої діяльності є підзаконний (відомчий) нормативно-правовий акт, що відповідно до наказу МВС від 27.07.2012 № 649 «Про затвердження Інструкції з організації нормотворчої діяльності в Міністерстві внутрішніх справ України» визначається як офіційний письмовий документ, який прийнятий МВС, як суб'єктом нормотворення, згідно з визначеною законодавством процедурою та встановленою формою, спрямований на регулювання суспільних відносин, містить норми права, має неперсоніфікований характер і розрахований на неодноразове застосування [5].

Зміст зазначеного поняття розкривається крізь його ознаки, а саме:

1) прийняття нормативно-правового акта відбувається від імені держави, має державно-владний характер, що надає йому обов'язковості для виконання;

2) одночасно є формою юридичної діяльності та засобом управлінського впливу;

3) є підзаконним актом, що приймається відповідно та на виконання чинних законів, дія яких поширюється на однотипну сферу суспільних відносин;

4) приймається згідно з визначеною законодавством процедурою та встановленою формою;

5) приймається в односторонньому порядку і носить імперативний характер;

6) спричиняє настання юридичних наслідків у випадку недотримання чи не виконання, зазначених у ньому норм;

7) має неперсоніфікований характер і розрахований на неодноразове застосування;

8) врегульовує суспільні відносини, що відносяться до предмету публічної діяльності МВС України [1, с. 76–77].

На якість нормотворчої діяльності негативно впливає низький рівень єдиного структурованого комплексу такої діяльності. Зокрема, розмитість механізму контролю за нормотворчою діяльністю, дублювання окремих завдань управлінських структур, паралельна чинність застарілих і нових норм, суперечності між ними, їх розпорошеність у різних документах та ін. [6, с. 161]. Тому є очевидним той факт, що час від часу постає проблема невідповідності правових норм реаліям та умовам державно-правового сьогодення, що, у свою чергу, зумовлює постановку перед нормотворчою діяльністю МВС завдання щодо вивчення та розробки нових прийомів, методів, способів, правил підготовки відомчих нормативно-правових актів, які б відповідали сучасному розвитку держави та принципам належного врядування.

Отже, здійснюючи системну нормотворчу діяльність щодо усунення прогалин та суперечностей у нормативно-правовому забезпеченні МВС, досягнення високої його якості шляхом максимальної повноти і точності, відповідності форми нормативних положень їх змісту, вичерпності питань, що належать до предмета правового регулювання (управління), в цілому сприятиме ефективній діяльності територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС України.

Список використаних джерел

1. Вороніна І. М. Аксіологічні засади нормотворчості МВС України щодо координації діяльності Національної поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.12. Київ. 2018. 258 с.

2. Гусарев С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2007. 35 с.

3. Копейчиков В. В. Теорія держави та права : підруч. Київ, 2000. 510 с.
4. Ленгер Я. І., Бисага Ю. Ю. Нормотворчість в контексті реформування права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 1. С. 15–19.
5. Про затвердження Інструкції з організації нормотворчої діяльності в Міністерстві внутрішніх справ України : наказ МВС України від 27.07.2012 № 649. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0649320-12#Text>
6. Чернякович Є. А. Поняття й завдання нормотворчої діяльності Міністерства внутрішніх справ України. *Підприємництво, господарство і права*. 2021. № 1. С. 158–162.

Кочура Ярослав Миколайович,
курсант факультету № 4
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Юшкевич Олена Геннадіївна,
доцентка кафедри теорії держави та права
факультету № 1 Харківського національного
університету внутрішніх справ,
кандидатка юридичних наук, доцент

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЖІНОК – ВІЙСЬКОВИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану створюють особливі виклики та впливають на всі сфери суспільного життя. Однією з найважливіших складових воєнного конфлікту є участь жінок у військових діях. Жінки виступають не лише в ролі мирних жителів, але й активно долучаються до військових справ, виконуючи важливі завдання на полі бою та в задніх лініях.

Умови воєнного стану суттєво впливають на жінок-військових, надаючи їм особливу роль та виклики. Вони демонструють свою силу, мужність і відданість військовій службі, забезпечуючи захист своєї країни та громадян. Жінки-військові активно беруть участь у бойових операціях, виконують розвідувальні та підтримуючі завдання, медичні послуги та багато іншого.

Правове регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, а також визначення загальних засад проходження в Україні військової служби здійснює Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» 1992 року, в який поступово вносилися зміни [1]. Захист Вітчизни, незалежності та